

TABULA PEUTINGERIANA

LIT.: G. Szabo, Spomenici kotara Pregrada i Klanjec, VJHAD, 1913–14. — Isti, Kroz Hrvatsko Zagorje, Zagreb 1939, str. 35. — D. Baričević, Pregled spomenika drvorezbarstva i skulpture XVII. i XVIII. st. u najzapadnijem dijelu Hrvatskog zagorja, Ljetopis JAZU, 1969, 73. — Horvat–Matejčić–Prijatelj, Barok. — D. Vukičević–Samaržija, Gotičke crkve Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1993. A. Ht.

TABULA PEUTINGERIANA, srednjovj. kopija putne karte Rimskoga Carstva. Nastala XII–XIII. st. prema izvorniku iz III. st., koji je dopunjavao kartografskim podacima u više navrata. Kopija se sastojala od 12 pergamentnih listova od kojih je očuvano 11, ukupne dužine 6,75 i širine 0,34 m. Kartu je 1498. pronašao bečki humanist Conrad Pickel-Celtis, u samostanu Tegernsee te je poklonio Conradu Peutingeru (1465–1547), koji se prvi njome bavio i po kojemu je dobila ime.

Na karti (jako oštećena) ispisano je oko 3500 različitih zemljopisnih naziva. Cestovni su pravci izvučeni debljim crvenim ravnim crtama, rjeđe valovitim. Nazivi provincija ispisani su crvenom bojom, a drugo zemljopisno nazivlje i mjere udaljenosti u rim. miljama crnom bojom. Morski pojas je osjenčen plavo, kao i riječni tokovi, a kopneni je pojas prikazan pretežno u smeđim tonovima. Putne stanice su označene, zavisno od svoje važnosti, manjim ili većim vinjetama, mjestimično sa zanimljivim likovnim rješenjima. Planine su prikazane shematizirano, a otočje konvencionalnim znacima. Područje južnoslav. zemalja prikazano je na segmentima IV–VII. Unatoč pogreškama i iskrivljenoj projekciji, T. P. ostaje jedan od najvažnijih izvora za poznavanje ant. geografije.

LIT.: L. Bosio, L'Istria nella descrizione della Tabula Peutingeriana, Atti e memorie SIASP, 1974, 22. — G. Škrivanić, Jugoslavenske zemlje na Pojtingerovoj tabeli, Monumenta cartographica Jugoslaviae (Beograd), 1975, 1. — E. Weber, Tabula Peutingeriana, Codex Vindobonensis 324, Graz 1976. — M. Kozličić, Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku, Split 1990, str. 315. R.

TAČKER (Tacsker), Sebastijan, stolar zagrebačke katedrale potkraj XVII. st., podrijetlom vjerojatno iz Slovenije. God. 1690. preuzeo izradbu klecala sa četiri sjedala za oltar Sv. Barbare, što ih je započeo A. Hueber. Izveo 1692–94. još sedamnaest klecala, koja su nekad stajala pred oltarima Sv. Marije Magdalene, Sv. Elizabete, te Sv. Fabijana i Sebastijana (nisu očuvana). God. 1690. povjerio mu je kanonik I. Znika izradbu ormara za sakristiju, a 1696. ormara i drugih drvenih predmeta za riznicu

katedrale (nisu očuvani). Najduži i najljepši barokni ormar bio je intarziran s 28 slika svetaca i zgrada.

LIT.: I. K. Tkalić, Prvostolna crkva zagrebačka nekoć i sada, Zagreb 1885, str. 113, 114. — I. Bach, Umjetnost stolara zagrebačke katedrale od 15. do 19. stoljeća, ČHP, 1943, 4. — Horvat–Matejčić–Prijatelj, Barok. R.

TADIĆ, Jorjo, povjesničar (Stari Grad, 6. VI. 1899 – Beograd, 4. X. 1969). Školovao se u Zagrebu, Berlinu, Leipzigu, Pragu i Beogradu. Bio je profesor i direktor Pomorsko-trgovačke škole u Dubrovniku, 1938. docent na Sveučilištu u Zagrebu, od 1951. profesor Filozofskoga fakulteta u Beogradu. Bavio se dubrovačkom prošlošću; svojim je radovima bio na tragu srp. posezanja za hrv. kulturnom baštinom.

BIBL.: Građa o slikarskoj školi u Dubrovniku, I–II, Građa Srpske akademije nauka i umjetnosti, Beograd 1952. R.

TADIĆ, Krešimir, fotograf (Livno, 5. X. 1934). Diplomirao je povijest umjetnosti 1963. u Zagrebu. Od 1956. fotograf je Odsjeka i Instituta za povijest umjetnosti zagrebačkoga Sveučilišta. Specijalizirao se za snimanje umj. djela i kulturnih spomenika. Opremio je fotografijama mnogobrojne monografije (M. Rački, Zagreb 1979; O. Gliha, Zagreb 1983; Slikana raspela u Hrvatskoj, Zagreb 1983; M. Kraljević, Zagreb 1985; G. Gamulin, Bogorodica s djetetom, Zagreb 1988; B. Baretić, Zagreb 1990; Križevci – grad i okolica, Zagreb 1993), izložbe i kataloge izložbi (Minijatura u Jugoslaviji, Zagreb 1964; Jugoslavenska izložba, Pariz–Sarajevo 1971; J. Dalmatinac, Šibenik 1975; V. Svečnjak, Zagreb 1977; F. Šimunović, Zagreb 1978; Pisana riječ kod Hrvata, Zagreb 1986; Zlatno doba Dubrovnika, Zagreb 1987; E. Vidović, Zagreb 1987; Gundulićev san, Zagreb 1989; Sveti trag, Zagreb 1994). V. Fo.

TAGLIAPIETRA, Alvise, venec. kipar i oltarist (XVII/XVIII. st.). Djelovao u Dalmaciji i Istri. Autor je svetačkih kipova zadarskih zaštitnika (Krševana, Šimuna, Zoila i Stošije) na gl. oltaru u crkvi Sv. Krševana u Zadru (1717–28). U crkvi Sv. Eufemije u Rovinju 1739–46. izveo tri kipa na gl. oltaru, kipove anđela na oltaru Sv. Sakramenta i Sv. Eufemije te reljef na stipesu oltara Sv. Mihovila. Pripisuje mu se i kip Gospe od Karmela na istoimenome oltaru. Tagliapietrinu plastiku, uz naturalističke

A. TAGLIAPIETRA, *Sv. Krševan i Sv. Šime*. Zadar, crkva Sv. Krševana

pojedinih ljudskih tijela i idealizirane likove svetaca, karakterizira osobujna dekorativnost venec. rokokoja.

LIT.: L. Semenzato, *La scultura veneta del Seicento e del Settecento*, Venezia 1966, str. 32–33. — K. Prijatelj, *Skulpture mletačkog kipara Alvise Tagliapietra u Zadru*, *Radovi HJZ*, 1973, 20. — *Isti*, *Le opere Alvise Tagliapietra e della sua bottega in Dalmazia e in Istria*, *Arte Veneta* (Venezia), 1975, 39. — *Horvat – Matejčić – Prijatelj*, *Barok*. — R. Tomić, *Barokni oltari i skulptura u Dalmaciji*, Zagreb 1995. J. Bil.

TAJČEVIĆ, Sonja → KOVAČIĆ-TAJČEVIĆ, SONJA

TAJDER, Radovan, arhitekt (Zagreb, 27. V. 1945). Diplomirao na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu 1970 (N. Šegvić). Djeluje u arhitektonskim biroima u Zagrebu (*»Didaktinvest«*, 1971–77; *»Osnova«*; 1978–85) i Beču (*»Hlaweniczka und Partner«*). Na početku projektira predškolske i školske zgrade (osnovna škola *»Stojković«* u Novome Travniku, 1972; osnovna škola u Buševcu, 1974; jaslice i vrtić u Pločama i Petrinji te u Travnom u Zagrebu, 1975). U zajednici s N. Paulićem razrađuje projekt osnovne škole *»N. Tesla«* u Prečkom (1974) u sustav po kojemu se grade škole na Perjavici (1977) i Dugavama (1978) u Zagrebu te u Zaprešiću (1977), a s M. Anđelom projektira predškolske ustanove po sistemu *»Megas«* (fleksibilna primjena modularnih prostornih jedinica) u Srednjacima i Gajnicama (1977) u Zagrebu te u Obrovcu (1980). Tajderov

sistem utvrđivanja tlocrtne racionalnosti u projektiranju predškolskih ustanova postaje predložak za republičke normative. S M. Anđelom također projektira školu za hendikepiranu djecu bolnice u Krapinskim toplicama (1979) te Osnovnu školu *»Zvonimir Frank«* u Kutini (1980). — Autor je projekata za obiteljske kuće (Naumovac 21, 1975; Šestinski vrh 16, 1980. u Zagrebu) te za Centar za rehabilitaciju mentalno retardirane djece u Slobostini u Zagrebu (1980). — Tajderovi projekti za stambene zgrade u Vodovodnoj ul. 7 (1979), Novoj vesi 81 (1979) i Ilici 81 (1982) u Zagrebu oblikovanjem pročelja i detalja u kojima se služi asocijacijama na povijesne elemente zagrebačke stambene blokovske izgradnje uspijeva novoizgrađene jedinice integrirati u postojeću gradsku cijelinu. — Po dolasku u Beč izrađuje niz projekata od kojih su važniji: fasada hotela *»Hilton – Plaza«* na Schottenringu, 1986; II. faza univerzitetskoga centra u Althanstrasse, 1986; poslovne zgrade BMW (sa Z. Glivarcem), 1987. i *»Feibra«* (sa Z. Glivarcem), 1989; stambeno-poslovni blok u Brünnerstrasse, 1992 — sve u Beču. — Sudjelovao je na natječajima za: tipske škole u BiH (1976, s M. Anđelom i N. Paulićem); spomen-dom u Pazinu (II. nagrada, 1978, s M. Anđelom i B. Štimcem); dječji vrtić u Sisku (I. nagrada, 1979, s M. Anđelom), centar kulture u Gajnicama u Zagrebu (II. nagrada, 1979, s M. Anđelom), poslovnu zgradu *»Wüstenrot«* u Salzburgu (1988, sa Z.